

POOLS

“neem mij mee op reis”
“zabierz mnie ze sobą w podróż”

IN SAMENWERKING MET

van Dale

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

POOLS

Vertaling
Dr. E.D. Zakrzewska,
m.m.v. Prof. dr. J. van der Vliet

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Taalgidsen

Kijk voor meer informatie op:

www.watenhoe.nl

[watenhoe](https://www.facebook.com/watenhoe)

[watenhoe_reizen](https://www.instagram.com/watenhoe_reizen)

32e druk, 2016

© Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv

Omslagontwerp: Julia Brants, Den Haag

Vormgeving: Julia Brants, Den Haag

Illustraties: Monique van den Hout

ISBN 978 90 215 6213 1

NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 9
- 1.3 Handige rijtjes 10
- 1.4 Datum, tijd en getallen 15
- 1.5 Persoonlijke gegevens 23

2 Praktische zaken 25

- 2.1 Bank 25
- 2.2 Post 26
- 2.3 Telefoon 27
- 2.4 Internet 31
- 2.5 Foto en video 32
- 2.6 Het weer 34
- 2.7 Veiligheid 36

3 Ontmoetingen 38

- 3.1 Algemeen 38
- 3.2 Iemand aanspreken 39
- 3.3 Zich voorstellen 41
- 3.4 Elkaar begrijpen 47
- 3.5 Hobby's 48
- 3.6 Een mening geven 49
- 3.7 Een compliment geven 51
- 3.8 Iets aanbieden 51
- 3.9 Uitnodigen 52
- 3.10 Iets afspreken 53
- 3.11 Iemand versieren 54
- 3.12 Afscheid nemen 56

4 Onderweg 60

- 4.1 De weg vragen 60
- 4.2 Douane 63
- 4.3 Bagage 65
- 4.4 De auto 66
- 4.5 Verkeersborden 66
- 4.6 Het benzinestation 67
- 4.7 Pech en reparaties 68

- 4.8 De fiets 72
- 4.9 Vervoermiddel huren 73
- 4.10 Liften 75
- 4.11 Inlichtingen 78
- 4.12 Openbaar vervoer 80

5 Overnachten 89

- 5.1 Accommodatie zoeken 89
- 5.2 Bij de receptie 90
- 5.3 Kamperen 91
- 5.4 Hotel/appartement/huisje 93
- 5.5 Klachten 98
- 5.6 Vertrek 99

6 Eropuit 101

- 6.1 Bezienswaardigheden 101
- 6.2 Sport en recreatie 104
- 6.3 Aan het water 105
- 6.4 In de sneeuw 108
- 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 109
- 6.6 Fitness en wellness 110

7 Winkelen 112

- 7.1 Algemeen 113
- 7.2 Levensmiddelen 115
- 7.3 Kleding en schoenen 116
- 7.4 Kapper 118
- 7.5 Afrekenen 120

8 Eten en uitgaan 122

- 8.1 In het restaurant 122
- 8.2 Bestellen 123
- 8.3 Klachten 132
- 8.4 Afrekenen 133
- 8.5 Uitgaan 134
- 8.6 Kaartjes reserveren 136

9 Gezondheid 139

- 9.1 De dokter roepen 139
- 9.2 Klachten van de patiënt 139
- 9.3 Het consult 141
- 9.4 Recept en voorschriften 147
- 9.5 De tandarts 149

10 In moeilijkheden 152

- 10.1 Om hulp vragen 152
- 10.2 Ongelukken 153
- 10.3 Er is iemand vermist 155
- 10.4 Verlies en diefstal 156
- 10.5 Aanranding 157
- 10.6 De politie 158

Woordenlijsten 160

- Nederlands – Pools 160
- Pools – Nederlands 214

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met **Wat & Hoe Taalgidsen** verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera. Ook zijn vele taalgidsen inmiddels als app beschikbaar voor Android en iOS. Sommige apps bevatten beluisterbare uitspraak die je kunt laten horen aan je gesprekspartner. En er zelf mee oefenen kan natuurlijk ook!

De **Wat & Hoe Taalgidsen** staan bekend om de vele handige zinnnetjes die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

Deze **Wat & Hoe**-taalgidsen zijn ook als app verkrijgbaar:

Duits	Frans	Spaans
Engels	Italiaans	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

- **Kort overzicht van de belangrijkste verschillen tussen de Poolse en de Nederlandse grammatica**

Lidwoorden

Het Pools kent geen lidwoorden. Bijv. *chłopiec* 'jongen' betekent, afhankelijk van de context, *een jongen* of *de jongen*.

Zelfstandige en bijvoeglijke naamwoorden

De Poolse zelfstandige naamwoorden hebben verschillende vormen afhankelijk van hun functie in de zin, de zgn. naamvallen. In het Nederlands daarentegen wordt de functie van een naamwoord uitgedrukt door zijn positie in de zin en door voorzetsels, bijv.: Dit is *een jongen* – To jest *chłopiec*; Ik zie *geen jongen* – Nie widzę *chłopca*; Ik geef dit aan *de jongen* – Daję to *chłopcu* enz. Ook de bijvoeglijke naamwoorden in het Pools hebben naamvallen: *mądry chłopiec* 'een/de slimme jongen', *mądrogo chłopca* 'van de slimme jongen', *mądrymu chłopcu* 'aan de slimme jongen' enz.

De naamwoorden kennen drie geslachten: vrouwelijk, mannelijk en onzijdig, bijv. *mądry chłopiec* 'de slimme jongen', *mądra kobieta* 'de slimme vrouw', *mądre dziecko* 'het slimme kind'. De vrouwelijke vormen hebben vaak een uitgang -a, die in deze gids als volgt wordt aangeduid: *mądry (-ra)*.

Werkwoorden

Persoonsaanduidingen zoals ik, jij, wij enz. worden, als ze het onderwerp van de zin zijn, in het Pools uitgedrukt in de uitgangen van de werkwoordsvorm. Ze hoeven dus niet als een apart woord te verschijnen, bijv. *ik ben aan het opbellen* – *dzwonię*. De werkwoordstijden die in het Nederlands door middel van hulpwerkwoorden en voorzetsels worden uitgedrukt, zijn in het Pools eveneens geïntegreerd in de werkwoordsvorm, bijv. *ik ben aan het opbellen* – *dzwonię*; *ik heb gebeld* – *zadzwońiłem*. In de verleden tijd wordt daarnaast onderscheid gemaakt tussen mannelijke en vrouwelijke werkwoordsvormen, bijv. *ik (man) heb opgebeld* – *zadzwońiłem*; *ik (vrouw) heb opgebeld* – *zadzwońiłam*. In deze gids wordt dit als volgt aangeduid: *zadzwońiłem (-łam)*.

Omdat zo veel functies gecombineerd worden in één woord, kunnen Poolse woorden beduidend langer zijn dan Nederlandse. Daarbij kunnen de afgeleide vormen er ‘anders’ uitzien dan de basisvorm die in het woordenboek te vinden is. Omdat de klemtoon vrijwel altijd op de voorlaatste lettergreep valt, kan hij in de afgeleide vormen op een andere plek voorkomen dan in de basisvorm, bijv. *dzwonię* – *zadzwonięm*.

Woordvolgorde

De woordvolgorde in een Poolse zin is veel vrijer dan in een Nederlandse, bijv. Ik geef dit aan *de jongen* – *Daję to chłopcu* of *Chłopcu to daję*. Met name de positie van het werkwoord kent in het Nederlands beperkingen: in bevestigende zinnen komt het op de tweede plaats, maar in vraagzinnen op de eerste, bijv. Geef ik dit aan de jongen? In het Pools wordt dit type vragen ingeleid met het vraagwoord *czy*: *Czy daję to chłopcu?* of *Czy chłopcu to daję?*

Beleefdheidsvormen

Het Nederlands kent de beleefdheidsvorm *u*. In het Pools zijn er drie vormen: *pan* ‘mijnheer’, *pani* ‘mevrouw’ en *państwo* ‘mevrouw en mijnheer, dames en heren’, die als aanspreekvorm gebruikt worden met de derde persoon van respectievelijk enkelvoud en meervoud. Bijvoorbeeld *u geeft* dit aan de jongen – *pan (pani) daje* to *chłopcu*, *państwo daje* to *chłopcu*. In de verleden tijd is ook het geslacht (*pan* is mannelijk en *pani* is vrouwelijk) van belang: *pan dał* – *pani dała*. In deze gids worden de vrouwelijke beleefdheidsvormen tussen haakjes naast de mannelijke gegeven.

• De uitspraak van het Pools

Het volledige alfabet wordt in paragraaf 2.3 gegeven. Hier worden alleen maar die letters en lettercombinaties besproken die in het Nederlands niet voorkomen of anders uitgesproken worden.

- *a* vertegenwoordigt in principe een genasaliseerde *o* (als in *pingpong*; geen genasaliseerde *a*). Zo wordt hij uitgesproken voor *f*, *v*, *s*, *z*, *sz*, *ż*, *rz*, *ś*, *ź*, *ch* en aan het eind van het woord. In andere gevallen wordt hij uitgesproken als *o* (voor *l*, *ł*), *om* (voor *p*, *b*) of *on* (overige gevallen).
- *ę* wordt uitgesproken als een genasaliseerde *e* (als in *brengh*) voor *f*, *v*, *s*, *z*, *sz*, *ż*, *rz*, *ś*, *ź* en *ch*. Aan het eind van het woord en voor *l*, *ł* verliest hij de nasalisatie en wordt hij gewoon als een korte *e* uitgesproken. Voor *p*, *b* klinkt hij als *em*, in overige gevallen als *en*.
- *y* wordt als de Nederlandse korte *i* in *binnen* uitgesproken; *i* is altijd een lange *i*-klank: *ie* als in *niet*.
- *ó* en *u* vertegenwoordigen dezelfde klank – de Nederlandse *oe*.
- *c* wordt uitgesproken als één klank, een samenvoeging van *t* en *s*.

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Gdzie tu jest bank/kantor wymiany?

gdzje toe jest bank/kantor vimjani?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Czy mogę tu zrealizować ten ...?

tsji moġġe toe zrealizovatsj ten ...?

Kan ik hier pinnen?

Czy mogę tu pobrać pieniądze z bankomatu?

tsji moġġe toe pobratsj pjenjondze zbankomatoe?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Czy mogę tu pobrać pieniądze z karty kredytowej?

tsji moġġe toe pobratsj pjenjondze skarti kredittovej?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Ile wynosi prowizja?

iele vinmosje proviez-ja?

Waar moet ik tekenen?

Gdzie muszę się podpisać?

gdzje moesje sje potpiesatsj?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Poproszę banknoty o niższym nominale

poprosje banknoti o niezj-sjim nomienale

Ik zoek een geldautomaat

Szukam bankomatu

sjoekam bankomatoe

Wat is het minimum/maximum?

Jaka jest minimalna/maksymalna kwota?

jaka jest mieniemalna/maksimalna kfota?

Mag ik ook minder opnemen?

Czy mogę podjąć mniej?

tsji moġġe pod-jontsj mnjej?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

To są dane mojego banku w Holandii/w Belgii

to sōn dane mojęgo bankoe fholand-jie/vbelġ-jie

Dit is mijn bankrekeningnummer

To numer mojego konta w banku

to noemer mojęgo konta vbankoe

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- Dank u wel

Bedankt/dank u wel

Dziękuję
dzjenkoeje

Geen dank/graag gedaan

Proszę/nie ma za co
proszę/njema zatso

Heel hartelijk dank

Bardzo dziękuję
bardzo dzjenkoeje

Erg vriendelijk van u

To bardzo miło z pana (z pani) strony
to bardzo miwo spana (spanie) stronni

Het was me een waar genoegen

To była dla mnie prawdziwa przyjemność
to biwwa dla mnje prawdzjewa psji-jemnostsj

Dank u voor de moeite

Dziękuję za wszystko, co pan zrobił (pani zrobiła)
dzjenkoeje zafsjistko, tso pan zrobiew (panie zrobiewa)

Dat had u niet moeten doen

To naprawdę za dużo
to naprawde zadoezjo

Dat zit wel goed, hoor

Nie ma o czym mówić
njema otsjim moewietsj

- Pardon

Pardon

Przepraszam
psjeprasjam

Sorry!

Przepraszam
psjeprasjam

Sorry, ik wist niet dat ...

Przepraszam, nie wiedziałem (-łam), że ...
psjeprasjam, nje wjedzja_wem (-wam), że ...

szyja hals
szynka ham

śledziona milt
śledź haring (vis, tent-)
śliwka pruim
ślub huwelijk
śmiać się lachen
śmiecie afval, vuilnis
śmierdzieć stinken
śmietanka/śmietana room
śniadanie ontbijt
śnieg sneeuw
śniegowce sneeuwschoenen
śniwóć slaapzak
środek middel (manier)
środek (w środku) midden
środek antykoncepcyjny
 voorbehoedmiddel
środek dezynfekujący
 desinfecteringsmiddel,
 ontsmettingsmiddel
środek do wywabiania plam
 vlekkenmiddel
środek na przeczyszczenie
 laxeermiddel
środek na uspokojenie
 kalmeringsmiddel
środek przeciwbólowy pijnstillert
śruba schroef
śrubokręt schroevendraaier
świadek getuige
światła (uliczne) verkeerslicht
światła hamowania remlichten
światło licht (zn)
światło odbłaskowe reflector
światło tylne achterlicht
świeca kaars
świeży vers
święto feest
—

tabletki tablet
tabletki do odkazania wody
 waterzuiveringstabletten
tablica rejestracyjna
 kentekenplaat, nummerbord

tak ja
taksówka taxi
talerz etensbord
talk talkpoeder
tam daar
tampony tampons
tani/tanio goedkoop
tańczyć dansen
taras terras
tarcza hamulcowa remschijf
targ markt
targować się afdingen
taśma klejąca plakband
teatr schouwburg, theater, toneel
teczka tasje
telefon telefoon
telefoniczna karta magnetyczna
 telefoonkaart
telefonicznie telefonisch
telefonować telefoneren
teleobiektyw telens
telewizja televisie
temperatura temperatuur
ten sam (ta sama) zelfde
tenisa (grać w –) tennissen
terma thermaal bad
termofor kruik
termometr thermometer
termos thermosfles
tęsknić heimwee hebben
tętnica slagader
tętnica wieńcowa kransslagader
tężyć tetanus
tłok druk (bn)
tłumacz tolk
tłumik knalpot
tłuszczyć vet (zn)
to samo hetzelfde
toaleta toilet, wc
toaleta damska damestoilet
topless topless
tor (przy peronie) perron
torba tas
torba foliowa plastic tasje
torebka tasje
torebka (damska) handtas
torebka dla chorych w powietrzu
 kotszakje
tort taart
tost toast (geroosterd brood)

toster broodrooster
 trampolina duikplank
 tramwaj tram
 transport vervoer
 transport publiczny openbaar vervoer
 tranzyt doorreis
 trasa route
 trasa do narciarstwa biegowego langlaufloipe
 trasa spacerowa wandelroute
 trawnik gras
 trener szkoły narciarskiej skileraar
 trochę een beetje
 trójkąt driehoek
 trójkąt ostrzegawczy gevarendriehoek
 trucizna gif
 trudność moeilijkheid
 truskawki aardbeien
 trwała permanent (haar)
 trwałość houdbaarheid
 trwały houdbaar zijn
 trzustka alvleesklier
 tu hier
 tubka tube
 tunel tunnel
 tuńczyk tonijn
 turysta toerist
 turystyka toerisme
 tutaj hier
 twardy hard (stijf), taai
 twarz gezicht
 tydzień week
 tytoń tabak
 tytoń do fajki pijptabak
 tytoń papierosowy shag

u bij
 ubezpieczenie verzekering
 ubezpieczenie na czas podróży reisverzekering
 ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej WA-verzekering
 ubezpieczenie zdrowotne ziektekostenverzekering

ubranie kleding, kleren
 ucho oor
 uczciwy/uczciwie eerlijk
 uczucia gevoelens
 udać się lukken
 udar słoneczny zonnesteek
 udo dij
 ugotowany gaar
 ugryzienie przez owada insectenbeet
 ugryźć bijten, steken (insect)
 ujeżdżalnia manège
 układ kierowniczy stuurhuis
 ukraść stelen
 ulica straat
 umowa contract
 umówić się afspraak maken (bij arts), afspreken
 uniwersalna (benzyna) normaal (benzine)
 uniwersytet universiteit
 upaść vallen
 upominek souvenir
 upośledzony gehandicapt
 uprzejmy/uprzejmie vriendelijk
 urodziny (mieć –) jarig zijn
 urodziny verjaardag
 urodzony geboren
 urząd celny douane
 urząd pocztowy postkantoor
 usta mond
 uszkodzony beschadigd
 uśmiechać się lachen
 uzdrowisko kuuroord
 używany tweedehands

w in
 w ciąży in verwachting, zwanger
 w czasie gedurende
 w domu thuis
 w dzień overdag
 w jedną stronę (bilet) enkele reis (kaartje)
 w lewo linksaf
 w nocy (dziś –) vanavond (na 21 uur), komende nacht
 w nocy 's avonds (na 21 uur)
 waga gewicht

POOLS

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

De beste tolk voor op reis

Vlot de rekening vragen op een terrasje?

Een gesprekje aanknopen?

Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

ALTIJD HANDIG

Goedendag	Dzień dobry	<i>dzjendobri</i>
Tot ziens	Do widzenia	<i>do-viedzenja</i>
Ja, graag	Tak, proszę	<i>tak, posje</i>
Nee, dank u wel	Nie, dziękuję	<i>nje, dzjenkoeje</i>
Sorry	przepraszam	<i>psjeprasjam</i>
Links	Lewo	<i>levo</i>
Rechts	Prawo	<i>pravo</i>
Hoeveel kost dit?	Ile to kosztuje?	<i>iele to kosjtoeje?</i>
Waar is het toilet?	Gdzie jest toaleta?	<i>gdzie jest toaleta?</i>

GETALLEN

1	jeden	<i>jedden</i>
2	dwa	<i>dva</i>
3	trzy	<i>tsji</i>
4	cztery	<i>tsjterri</i>
5	pięć	<i>pjentsj</i>
6	sześć	<i>sjestsj</i>
7	siedem	<i>sjeddem</i>
8	osiem	<i>osjem</i>
9	dziewięć	<i>dzjevjentsj</i>
10	dziesięć	<i>dzjesjentsj</i>

Ruim 4.000 woorden & zinnen
Woordenlijst Nederlands – Pools
Woordenlijst Pools – Nederlands
Duidelijke aanwijzingen voor uitspraak

NUR 507

9 789021 562131

WWW.WATENHOE.NL